

Załącznik
do uchwały nr XXIX/146/20
Rady Miasta Rejowiec Fabryczny
z dnia 9 grudnia 2020 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2021 ROK**

Rejowiec Fabryczny, 2020 rok

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	4
II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE.....	4
1. Rynek napojów alkoholowych w mieście.....	4
2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	5
3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	6
4. Działalność punktu konsultacyjnego.....	6
III. ADRESACI PROGRAMU.....	7
IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU.....	7
1. Cel strategiczny.....	7
2. Cele operacyjne.....	7
3. Zadania.....	8
V. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	11
1. Koordynator Programu.....	11
2. Realizatorzy Programu i partnerzy.....	11
3. Źródła finansowania Programu.....	11
VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MKRPA.....	11

WPROWADZENIE

Nadużywanie alkoholu oraz wynikające z tego konsekwencje stanowią istotny problem społeczny. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania te obejmują w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program jest elementem strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia, przy uwzględnieniu wskazówek wynikających z rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok określa działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawą prawną programu jest ustawa z dnia 16 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na treść programu mają wpływ również inne akty prawne:

- Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rejowiec Fabryczny na lata 2014 – 2021 przyjęta uchwałą nr LIV/235/14 Rady Miasta Rejowiec Fabryczny;
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Rejowiec Fabryczny na lata 2016 – 2021 przyjęty uchwałą nr XVI/57/15 Rady Miasta Rejowiec Fabryczny z dnia 15 grudnia 2015 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE

Podczas tworzenia Programu na rok 2021 zostały wykorzystane informacje przekazane przez podmioty podejmujące na terenie miasta działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Należą do nich ds.: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

1. Rynek napojów alkoholowych w mieście

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat rynku napojów alkoholowych w mieście.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2015-2019

		2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% alkoholu		20	20	20	X	X
w tym:	sklepy	15	15	X	X	X
	punkty gastronomiczne	5	5	X	X	X
maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta*		X	X	X	60	60
w tym:	zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa	X	X	20	20	20
	zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	X	X	20	20	20
	zawierających powyżej 18% alkoholu	X	X	20	20	20
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne)	X	X	15	15	15
	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	X	X	45	45	45
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) lub powyżej 18% alkoholu		12	11	12	14	12
w	przeznaczonych do spożycia poza miejscem	9	9	10	12	10

tym:	sprzedaży (sklepy)									
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)			2	2	2	2	2	2	
liczba ważnych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych				31	30	36	39		32	
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	27	zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa	28	27	33	36	12	30	10
			zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)					12		10
			zawierających powyżej 18% alkoholu					12		10
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	3	zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa	3	3	3	2	2	2	
			zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)				0		0	
			zawierających powyżej 18% alkoholu				1		0	
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych				4	1	1	1		2	
w tym:	w sprawie cofnięcia zezwolenia			0	0	0	0		0	
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia			1	1	1	1		2	

* na skutek nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Miasta podjęła uchwałę określającą maksymalną liczbę poszczególnych rodzajów zezwoleń.

Źródło danych: Urząd Miasta Rejowiec Fabryczny

2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym udziela pomocy osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom poprzez motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, a także inicjuje działania związane z profilaktyką uzależnień. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2015-2019

	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków w sprawie objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym	10	15	4	4	13
liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę decyzji o dobrowolnym poddaniu się leczeniu odwykowemu	5	9	0	2	5
liczba osób skierowanych przez MKRPA na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii	5	6	3	2	7
liczba opinii biegłych sądowych stwierdzających u zgłoszonej osoby uzależnienie od alkoholu	5	6	3	2	7
liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	5	6	3	2	7
liczba spraw zawieszonych	0	0	1	0	1

Źródło danych: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym

3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi 10 osób, które reprezentują podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, m.in.: mops, mkrpa, policję, prokuraturę, sąd. Działania podejmowane przez Zespół obejmują w szczególności:

- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” (na koniec roku 2018 i 2019 ich liczba wyniosła odpowiednio: 10 i 13);
- składanie do mkrpa wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu;
- informowanie i kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych;
- współpracę z dzielnicowymi z Komisarzatu Policji, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami sądowymi oraz członkami mkrpa, w ramach prac grup roboczych;
- współpraca i interdyscyplinarność w podejmowaniu działań z instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.

4. Działalność punktu konsultacyjnego

Osoby z problemem alkoholowym oraz członkowie ich rodzin mogą uzyskać pomoc w punkcie konsultacyjnym mieszczącym się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym, gdzie udzielana jest pomoc specjalistyczna i informacyjna stanowiąca uzupełnienie oferty wspomagającej proces leczenia. Punkt konsultacyjny udziela porad osobom z problemem alkoholowym, w tym osobom współuzależnionym, ofiarom przemocy oraz sprawcom przemocy. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z punktu konsultacyjnego w latach 20015 - 2019.

Tabela 3. Działalność punktu konsultacyjnego w latach 2015-2019

		2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba osób korzystających z punktu konsultacyjnego		131	187	187	180	14
podział według zgłaszanych problemów	współuzależnienie	47	20	28	30	3
	uzależnienie	47	90	72	59	11
	przemoc domowa	39	34	28	30	1
	ofiary przemocy	38	29	23	23	1
	sprawcy przemocy	13	19	5	7	3
	procedura Niebieskiej Karty	7	10	3	3	0

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta, a w szczególności osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i współuzależnione, osoby „pijące ryzykownie” oraz dzieci i młodzież.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel strategiczny

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

2. Cele operacyjne

1. Wspieranie działań informacyjno-edukacyjnych, w szczególności ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
2. Prowadzenie działalności wspierająco-motywującej, skierowanej do członków rodziny osoby nadużywającej alkoholu oraz interwencyjno-motywującej skierowanej do osoby nadużywającej alkoholu.
3. Pomoc osobom i rodzinom zmagającym się problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Zadania

3.1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) wspieranie merytoryczne i finansowe zajęć terapeutycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym klub abstynenta;
- 2) dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych problemem przemocy;
- 3) wspieranie działalności punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w tym m.in.:
 - a) dofinansowanie działalności i zajęć terapeutycznych oraz programów pomocy psychologicznej;

- b) dofinansowanie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych kierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin;
- 4) finansowanie udziału w szkoleniach i kursach członków mkrpa oraz osób działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

3.2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) wsparcie pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 2) finansowanie projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych;
- 3) realizacja zajęć świetlicowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych lub innych form spędzania czasu wolnego;
- 4) finansowanie wynagrodzenia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym i nadużywającym alkoholu;
- 5) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie podnoszenia kompetencji osób udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów i nauczycieli;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:
 - a) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - b) współpraca mkrpa m.in.: z policją, sądem rodzinnym, kuratorami, mops, placówkami służby zdrowia w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy rodzinom w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;
 - c) realizacja i dofinansowanie programów profilaktycznych oraz zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - d) realizowanie programów edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- 2) dofinansowywanie programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom oraz agresji;
- 3) realizacja programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;
- 4) dofinansowywanie programów informacyjno – edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi oraz budowania relacji interpersonalnych i rozwiązywania konfliktów;

- 5) wspieranie kampanii edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości młodzieży na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- 6) inicjowanie i realizacja środowiskowych programów alternatywnych wobec uzależnień, adresowanych do dzieci i młodzieży, promujących życie bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
- 7) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży;
- 8) dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno-sportowym;
- 9) wspieranie pozytywnych postaw wśród młodzieży w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu bądź zagrożonym uzależnieniem i współuzależnionych;
- 10) promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców;
- 11) realizacja projektów profilaktycznych typu konkursy, festyny, pikniki, turnieje sportowe stanowiących uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych;
- 12) dofinansowywanie budowy lub doposażanie miejsc rekreacji i aktywnego wypoczynku, w tym placów zabaw;
- 13) szkolenie sprzedawców w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 14) przeprowadzenie badań metodą „Tajemniczy klient” mających na celu sprawdzenie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim.

3.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) dofinansowanie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, kierowanych do osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień;
- 2) dofinansowywanie badań z zakresu spraw społecznych, tworzenie diagnoz i ekspertyz, w tym przeprowadzenie w placówkach oświatowych badań ankietowych dotyczących używania środków psychoaktywnych oraz zagrożeń innymi uzależnieniami i przemocą wśród młodzieży szkolnej.

3.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,

3) podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynator Programu

Realizację zadań ujętych w programie koordynuje pełnomocnik ds. realizacji miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

Realizatorami Programu i partnerami w jego realizacji będą:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) Komisariat Policji w Rejowcu Fabrycznym;
- 5) Sąd Rejonowy w Krasnymstawie, w tym kuratorzy sądowi;
- 6) placówki oświatowe;
- 7) organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia i kluby abstynenckie.

3. Źródła finansowania Programu

Źródłami finansowania Programu będą:

- 1) budżet miasta, zgodnie z klasyfikacją budżetową, w tym środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 roku;
- 2) środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych;
- 3) środki finansowe realizatorów Programu.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MKRPA

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków MKRPA:

- 1) wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji wynosi 250,00 zł brutto (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) za jedno posiedzenie;
- 2) podstawą wypłaty wynagrodzenia będzie lista wypłaty, zatwierdzona przez Burmistrza Miasta.